מעובדי כוכבים אם מקבל עליה מחריות מחייב עליה בגל ירתה ועובד כוכבים שהלוה לישראל על חמנו אי הוה קני עובד כוכבים מישראל לא מחייב ישראל אפי' משכנו בשעת הלוואה משום דלאיש שיעבודיה דלא חשיב מלוי ביה ישראל דדרשינן לא ימכו מי שמלוי בידו למעוטי ייחד לו בית אפי' קיבל עליו מחריות כדאמרינן בפ"ק דפסחים (דף ו.) ומיהו בפ"ק דקידושין (דף ח:) גבי קדשה במשכון מחריס דמקודשת ומייתי מדר' ינחק צריך לומר דלוקח במשכנו שלא בשעת הלוואתו מקודשת דפרק המוכרין (ב"מ פב.) משמע דלא מהני דר' ינחק להתחייב בחומסין ולא חשיב שלא כשומר שכר שלמת לא חשיב כשלו לגמרי ול"ל מחיזה טעם נחשב כשומר שכר מס לא משום דנהנה דקני ליה לקנות בו את החטה וקרקעות או בחליפין ול"ל בשעת הלוואתו אימו יכול לקדש בו את החטה יט:

לא שביק היתירא ואכיל איסורא. אומר ר"ת דמהאי טעמא נהמן אפי' בלא שבועה:

לעולם לפני יאוש כו'. נרבו אין לא להא לשום בן חורין בן חורין פרקים ה"ה דמהי למימר נרבו אין לא להא לפני יאוש הוא:

דלמא מימני ולא פרעי ליה. ופ"ת מהאי טעמא כשפדאו לשום עבד ישתעבד נרבו אין וי"ל דמטעם זה אין רשאי לגזול זה את עבדו וליתנו לחבירו[א] ולא שייך האי טעמא אלא כשפדאו לשם מלוה לשם בן חורין[ב]:

בין כך ובין כך ישתעבד בדחזקיה. פירש בקונטרס נרבו רשאין וכן מגיה ר"ת דאי כשפדאו לשם עבד ישתעבד לאי יפיל עלמו מגיאה ומתנה[ג] בלא קני ליה אין[ד] בלא למעשה ידיו ופעמים אין שהוא קונה נרבו רשאין שנשבה ופדאוהו אם לשום עבד ישתעבד אם לשום בן חורין לא ישתעבד רשב"ג אומר בין כך ובין כך ישתעבד: **גמ'** במאי עסקינן אילימא לפני יאוש לשום בן חורין אמאי לא ישתעבד אלא לאחר יאוש לשום עבד אמאי ישתעבד אמר אביי לעולם לפני יאוש ולשום עבד ישתעבד לרבו ראשון לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני נרבו שני לא דהא לשום בן חורין פרקיה לרבו ראשון נמי לא דילמא ממנעי ולא פרקי רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כך ובין כך ישתעבד קסבר[ה] כשם שמצוה לפדות את בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים רבא אמר[ו] לעולם לאחר יאוש ולשום עבד ישתעבד לרבו שני לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני לרבו שני לא דהא לשום בן חורין פרקיה לרבו ראשון נמי לא דילמא אומר בין כך ובין כך ישתעבד כדחזקיה דאמר חזקיה מפני מה אמרו בין כך ובין כך ישתעבד שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומפיל עצמו לגייסות ומפקיע עצמו מיד רבו מיתיבי אמר להן רשב"ג[ח] כשם שמצוה לפדות את בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים בשלמא לאביי דאמר לפני יאוש היינו דקאמר כשם אלא לרבא דאמר לאחר יאוש האי כשם משום דחזקיה הוא אמר לך רבא רשב"ג[ט] לא הוי ידע מאי קאמרי רבנן והכי קאמר להו אי לפני יאוש קאמריתו היינו כשם אי לאחר יאוש קאמריתו כדחזקיה ולרבא דאמר לאחר יאוש ולרבו שני רבו ממאן קני ליה משבאי שבאי גופיה מי קני ליה אין קני ליה למעשה ידיו דאמר ריש לקיש[י] מנין לעובד כוכבים שקנה את העובד כוכבים למעשה ידיו שנאמר[ל] וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו[מ] אתם קונים מהם ולא

[א] המחזיר חוב לחבירו בשביעית צריך שיאמר לו משמט אני ואם אמר לו אע"פ כן יקבל הימנו שנאמר[נ] וזה דבר השמטה אמר[ס] רבה ותלי לי' עד דאמר הכי איתיביה אביי כשהוא נותן לו[ע] אל יאמר לו בחובי אני נותן לך אלא יאמר לו שלי הן ובמתנה אני נותן לך אמר ליה[פ] תלי ליה נמי עד דאמר הכי אבא בר מרתא דהוא אבא בר מניומי הוה מסיק ביה רבה זוזי אייתינהו ניהליה בשביעית אמר ליה משמט אני שקלינהו ואזל אתא אביי אשכחיה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציב מר אמר ליה הכי הוה מעשה אזל לגביה אמר ליה אמטת ליה זוזי למר אמר ליה אין אמר ליה ומאי אמר לך אמר ליה משמט אני אמר ליה הכי הוה ואמרת ליה אף על פי כן אמר ליה לא אמר ליה ואי אמרת ליה אף על פי כן הוה שקלינהו מינך השתא מיהת אמטינהו ניהליה ואימא ליה אע"פ כן אזל אמטינהו ניהליה ואמר ליה אף על פי כן שקלינהו מיניה אמר לא הוה ביה דעתא בהאי צורבא מרבנן מעיקרא אמר רב יהודה אמר רב[צ] נחמן[ק] נאמן אדם לומר פרוסבול היה בידי ואבד ממני מאי מעמא כיון דתקינו רבנן פרוסבול[ר] לא שביק היתירא ואכיל איסורא כי אתו לקמיה דרב[ש] אמר ליה מידי פרוסבול היה לך ואבד[ת] כגון זה פתח פיך לאלתר הוא תנן[א] וכן בעל חוב שמוציא שטר חוב ואין עמו פרוסבול הרי אלו לא יפרעו תנאי היא דתניא המוציא שטר חוב צריך שיהא עמו פרוסבול וחכמים אומרים אינו צריך: **מתני'** עבד שנשבה אם לשום עבד ישתעבד לרבו ראשון ולא לרבו שני ואם לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני נרבו שני לא דהא לשום בן חורין פרקיה לרבו ראשון נמי לא דילמא ממנעי ולא פרקי רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כך ובין כך ישתעבד קסבר[ה] כשם שמצוה לפדות את בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים רבא אמר[ו] לעולם לאחר יאוש ולשום עבד ישתעבד לרבו שני לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני לא דהא לשום בן חורין פרקיה לרבו ראשון נמי לא דילמא ממנעי ולא פרקי רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כך ובין כך ישתעבד קסבר[ה] כשם שמצוה לפדות את בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים רבא אמר[ו] לעולם לאחר יאוש ולשום עבד ישתעבד לרבו שני לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני